

„ Spiritum vitalem hausit Suerini die VI Januarii anno
 „ MDCXLIX. Patrem habuit *Danielem Nicolai a Greiffen-*
 „ *crantz*, ducis Mecklenburgensis tum a consiliis sanctiori-
 „ bus, postea vero Sueciæ regis in Bremensi & Verdenſi du-
 „ catibus Cancellarium: matrem *Sophiam de Lippe*. Quo-
 „ rum cura liberaliter educatus, & non pœnitendis huma-
 „ nioris doctrinæ subsidiis instructus, in academiis Lipsi-
 „ enſi, Gieſſenſi, Jenenſi, Helmſtadienſi, & Lugdunenſi in
 „ Batavis, juris civilis perinde ac publici se dedidit disci-
 „ plinæ, eique bonarum mentium ardor est, tanta opera-
 „ tus est industria, ut magnam passim de se spem excitavit.
 „ Anno MDCLXXII Holmiæ inter nobiles regis aulicos, qui
 „ Latinis olim purpurati dicebantur, receptus, fide, dexte-
 „ ritate, morumque suavitate, tantam apud omnes, Re-
 „ ginam præcipue matrem, collegit gratiam, ut ab hac
 „ fratri serenissimo, Christiano Alberto, duci Holfato Got-
 „ torpienſi de meliori commendaretur. Abs quo non solum
 „ an. LXXVII consiliariis aulicis adscriptus, verum etiam
 „ paulo post delegati extra ordinem ad aulam Gallicam
 „ Parisios, & cæſaream Viennæ (ut alias taceam) missus
 „ est (b). Inde principis Frisiæ orientalis se addixit mini-
 „ ſterio, consilarii intimi & satrapæ Eſenſis honore auctus,
 „ & tum maximi momenti negotiis, tum variis ad cæſa-
 „ rem, pluresque imperii principes delegationibus adhibi-
 „ tus est (c). Tandem anno MDCCIV a gloriosissimo Sue-
 „ corum

„ *mone gallico scriptam*. Ille vero in mantissa miscellaneorum
 „ Leibnitianorum § XXIII, p. 421: *Greiffencrantzius, consilia-*
 „ *rius intimus principis Ostfrisiæ, in genealogicis versatissimus,*
 „ *multa communicavit Imhofio. Perreptaverat manuscripta du-*
 „ *Bouchet, celebris Genealogi, cum esset Parisiis, quæ post ejus*
 „ *mortem dissipata, narrante Hozierio.* „

(b) Quæ omnia confirmantur testimonio *Imhofi* modo allato.

(c) Dum principi isti addictus esset, scripsit litteras ad diversos eru-

„ corum rege , litteris solemnibus Jaroslaviæ d. V Augusti
 „ datis, regiminis in ducatu Bipontino Cancellarius desig-
 „ natus, amplissimi hujus muneris anno proximo in se fu-
 „ scepit partes , easque ad annum usque MDCCXV, quo
 „ obiit, magna cura, studioque sustinuit (d). Obiit autem
 „ d. IX Augusti (non III, ut *Grundmannus* in *urnis defun-*
 „ *ctorum* per anni MDCCXV semestre posterius n. 20 p. 748
 „ tomi III miscellaneorum Lipsiensium habet) & XI dicti
 „ mensis die cryptæ sepulcrali in templo Carolino illatus
 „ est(e). Bis contraxit matrimonium, I) anno MDCLXXXIII
 „ cum *Salome ab Utermarck*; & ea XXI ab celebratis nup-
 „ tiis die immatura morte extincta, II) an. MDCLXXXVIII
 „ cum *Margaretha Constantia de Pestalutzi*, ex qua unicum
 „ sustulit, ac moriens reliquit filium, *Christianum Albertum*
 „ *Fridericum Philippum*, tum Biponti inter milites præsi-
 „ darios centurionem. Magna de cetero vir fuit eruditione,
 „ memoria perquam felici, nec minore in doctrinarum qua-
 „ rumlibet studiis diligentia; consilio adhæc, reque gerenda
 „ promptus, quippe multo exercitatus usu; tum vero mori-
 „ bus humanus, conversationis jucundæ, salibusque libe-
 „ rali-

T 3

ditos magni nominis, quas ante hos XV annos in lucem edidit
 vir illustris, seculi hujus ornamentum, *Frid. Car. de Moser* in
collectione: Diplomatische und Historische Belustigungen. 2ter Band
 p. 199-368.

- (d) Laudandus tamen magis ab ingenii & doctrinæ ornamentis, pe-
 ritiaque res publicas tractandi ac legationes obeundi, quam prag-
 matici & rerum civilium consulti hominis prudentia ac dexteritate.
- (e) In quo tum ipsi oratio funebris dicta est a *Christophoro Richter*,
 pastore eccl. Evang. Lutheranæ, quæ dein Biponti excusa est.
 Atque curriculum vitæ illi subjunctum fere omnem materiam
 hujus elogii suppeditavit. Habuit tandem tum Cancellarii nostri
 familia suam peculiarem cryptam, his verbis inscriptam: CRYPTA
 GREYFFENCRAINTZIANA IN QUA SITAE PARTES EAE
 QUAE FUERUNT.

„ rilibus admodum perspersæ : ceterum frugalitatis parcæ,
 „ utpote non nescius, quam magnum vectigal parsimonia
 „ esse soleat. Cum præstantissimis nostri temporis eruditis
 „ commercium aluit litterarium (f); *Leibnitio* in primis;
 „ quod

(f) Inter quos præter *Leibnitium* & *Imhofum* eminent *Gebhardus ab Alvensleben*, *Joh. du Bouchet*, *Dan. a Nessel*, *Cour. Berth. Behrens*, *Jo. Justus Winckelmann*, historiæ maxime genealogicæ studio illustres, ut ceteros taceam, omnis ordinis proceres & eruditissimum quemque, quod jam ex commercii epistolici parte a perill. *Mosero* edita apparet. Denique eo post *Gabr.* comitem *Oxenstierna*, producem haud facile studiorum suorum patronum & auctorem habuit benevolentiorum *Georgius Christianus Joannis*, Professor tum Bipontinus, cujus favoris, vel etiam familiaritatis testes etiamnum habeo literas, quas *Greiffencranzius* ad avum meum an. 1707 & seq. dedit plures, ex parte dignas, quæ luce donentur. Atque idem primus avo meo auctor extitit suavorumque animadversionum in *Tolneri* historiam Palatinam conscribendarum occasione litis de successione Veldentina, monente maxime & agente Cancellario instauratæ. Ipse quidem Francofurtum an. 1707 abiit cum ablegatis archipalatinis ea de re coram arbitris transacturus. Verum nestebantur isto non solum anno moræ, sed anno quoque insequenti impedimenta obiiciebantur, quo minus tractatus etiam inirentur; cf. avi mei præf. ad animadvers. specimina duo in miscellis hist. palat. & *Struvii* form. success. Sect. III § XVII. Nulla quoque res in opinione dubia aut incerta occurrit *Joanni*, in qua non *Greiffencranzium* consuleret, quemadmodum & hic illum audire solitus erat. Haud mediocrem quoque laudem *Greiffencranzio* nostro, quod illum maxime studii genealogici colendi auctorem se habuisse, falsus est ingenue summus in illo, *Jo. Dav. Koelerus*; quod & novissime in hujus vita refert vir clarissimus & Biographus egregius, in *abbildungen und Lebensbeschreibungen* Vol. II, coll. II, n. XXXIX, p. 243: Er folgte auch diesem Herrn (Baron von Strahlensheim), da er General Gouverneur des Herzogthums Zweybrücken geworden war, in dasselbe; wo er in der Hauptstadt gleiches Namens vor dem Canzler von Greiffencranz, und dem gelehrten Schriftsteller Johannis eine Anleitung zur Genealogischen Wissenschaft bekam.

„ quod ne a tineis & blattis eorum inter manus, qui ejus-
 „ modi *νεμήςια* haud curant, consumatur, optandum est (g).
 „ Epistolarum unam, quam ad *Leibnitium* dedit, reperies
 „ in *Miscellaneis* Leibnitianis, n. v, p. 15-17, cui tamen edi-
 „ tor *Fellerus* perperam annum MDCXCV apposuit, cum
 „ scripta sit anno sequenti XCVI, quippe quo princeps Caro-
 „ lus Josephus de Ligne, regis Portugalliae tum ad caesa-
 „ rem legatus, comitem de Halleweil conducti cujusdam
 „ sicarii opera (de quo assassinio *Greiffencranzius* in ea) in-
 „ teremit. „

Greiffencranzio defuncto senior consiliariorum *Joannes Reinhardus Sturtz* (a) senatus amplissimi consilia atque cancellariae negotia direxit per tres annos, anno autem hujus seculi XVIIIe vivis ereptus locum reliquit *Gabrieli Davidi ab Hiemburg* (b), qui ad dignitatem Cancellarii adfectans iter Holmiam

-
- (g) Eventus nondum satis respondit huic optato. Frustra enim in *G. Leibnitii* epistolarum ad diversos, a *Chr. Kortholto* an. 1735 Lipsiae editarum vol. 1, quo epistolae etiam historici argumenti continentur, literas tum ab *Leibnitio ad Greiffencranzium*, tum ab hoc ad illum scriptas quaeras. Nonnullas vero, easque numero novem inde ab an. 1695 per quadriennium scriptas multaque doctrinae varietate refertas communicavit *Moserus* l. c.
- (a) Is quidem patre *Jo. Adamo Sturtz*, consiliario fisci Bipontini & consistorii reformati praeside d. 1 Oct. st. v. 1660 natus, inde ab an. 1687 Charlottae Fridericae, principis viduae a consiliis esse coeperat, ac dein ab an. 1693 a consiliis regiminis Bipontini esse jussus est, tandem d. 4 Febr. 1718 diem obiit supremum, relicto paterni nominis haerede *Carolo Sturtzio*, qui muneribus publicis amplissimis ornatus vitam d. 17 Febr. 1767 finivit.
- (b) Cujus nomen antea fuerat gentilitium *Burgkmann*, quam a rege Suecorum nobilitate donatus esset. Ceterum vir erat litterarum amantissimus.

miam suscepit, sed antequam eo venisset, de regis Caroli XII morte immatura certior factus animum ad nos redeundi abiecit. Quo pacto dein *Fridericus Philippus Schorrius* s. *de Schorr*, prærogativa post liberorum imperii Baronum & novo nomine *de & a Schorrenburg* auctus ad dignitatem præfidis adscenderit, sed anno ineunte XXVIII. muneribus omnibus destitutus fuerit, supra jam memoravimus (c).

XVI.

Qui *Schorrenburgii*, primarii reipublicæ administri exuviis ornatus fuit, haud quidem præfidis, sed Cancellarii titulo illustris, *DAVID HAUMUELLERUS A MUEHLENTHAL*, proxime quidem a nostra memoria abest, atque sermone hominum celebratur, sed secum nomen & familiam alio transtulit, ita ut parciore mihi in ejus vita enarranda condonandum sit. Lucem vero is primum adspicere cœperat *Dirmstenni*, veteri ditionis *Wormatiensis* vico, an. *CIOIOCLXXXVI*. Patre quidem usus est, ex familia *Basiliensi* antiqua oriundo, *Jo. Matthia Haumüllero a Mühlenthal*, qui superiori seculo in *Palatinatu* consiliarii & commissarii provincialis muneribus conspicuus fuit, dein ineunte hoc seculo consiliarii fantioris

-
- (c) In vita *Schorrii*, qui inter Cancellariis tertius fuit p. 23 not. (a). Quod reliquum est, addimus, ipsum auctorem fuisse scripti eristici, quo *Anvillanorum* prætensa jura immunitatis a censu pensionibusque annuis confutata sunt an. 1723 excusi, cujus indicem vide in *curis poster. in Pareum, Miscell. hist. Palat. Bipont.* p. 206 § 10. Quibus modis idem de rebus reformatorum restituendis & stabiliendis bene mereri studuerit, ex scriptis publicis, quæ ab an. 1719 prodire, notissimum est.
- (a) Grato profiteor animo, liberalem viri ampl. *J. F. Miegii*, consiliarii eccles. & matrim. *Heidelbergensis* animum, quo sua sponte mihi copiam eorum fecit, quæ ad Cancellarii nostri memoriam illustrandam pertinentia existimavit.